

Forskargruppen besökte Carlstad.

Den 16 maj reste åtta deltagare i vår forskargrupp till Köpenhamn för att få lite historiska perspektiv. Först besöktes Tøjhusmuseet i Köpenhamn där vi fick en guidad tur runt den kilometerlånga vapenhallen med kanoner från olika tidsåldrar. Bland annat fanns en 40-punds mörsare av samma sort som funnits på Castellet. Även en 200-pundare kunde beskådas. Denna mörsare var av samma storlek som "Kalmare Kitta" som enligt sägen besköt Castellet från Hinseberget. Mörsaren var inte så våldsamt stor så det hade varit fullt möjligt att få upp den på berget vilket många har trott vara omöjligt.

Resan gick vidare till Brunshøj och platsen för det gamla Carlstad. Efter freden år 1658 tyckte Karl X Gustaf att det nog var lämpligt tillfälle att ta även Köpenhamn och knäcka danskarna för gott. Han belägrade

de Köpenhamn och byggde en hel stad utanför Köpenhamns stadsmurar. Sammanlagt fanns ca 15000 svenska soldater och ca 10000 civila personer som kvinnor, barn och hantverkare. Carlstad hade vid det tillfället fler innevånare än Köpenhamn. Belägringen pågick i nästan två år men svenskarna lyckades inte knäcka den danska försvarsviljan och när Karl X Gustaf avled 1660 gick luften ur den svenska belägringen och fred slöts.

Museet är inrymt i en försvarsanläggning från andra världskriget och består av kartor och modeller som visar de olika anfällsmalet och hur livet i Carlstad kunde ha varit. I montrarna kunde man se hur en amputation eller en tandutdragning kunde gå till i fält.

Som avslutning på resan gjordes ett besök vid den nya Operan innanför Christianias befästningsvallar.

Bild 1 visar hur lägret i Carlstad såg ut – kyrkan som syns är Brunshöjs kyrka som finns kvar än i dag.

Bild 2 visar tandutdragning i Carlstad.

bild 3 en av kanonerna i på Tøjhusmuseet.
Text och bild Jan-Åke Krisotffersson.

*Till sist: Ett litet ord av ömhet, En nick, en blick, ett skratt,
Är för en ensam männ'ska den dyrbaraste skatt.*

KOMMENDANTBLADET

Information till Sällskapet Castellaternas medlemmar
Hösten 2007

HÖSTENS AKTIVITETER

HISTORISKT CAFÉ

I EXPRESSENHALLEN
26 SEPT. KL 18.30

HUS OCH BATTERI-
PLATSER PÅ CASTELLET.
LARS DREJE OCH
JAN-ÅKE KRISTOFFERSSON
FRI ENTRÉ
VARMT VÄLKOMNA!
MED ARR. VUXENSKOLAN, KULTU-
RENHETEN SAMT JUSTNU

HISTORISKT CAFÉ

I EXPRESSENHALLEN
23 OKT. KL 18.30

MED ARR. VUXENSKOLAN,
KULTURENHETEN SAMT JUSTNU

HÅKAN LINDBLÖM
BERÄTTAR OM
SKULTUNA BRUK OCH
GRANEFORS BRUK
FRI ENTRÉ
VARMT VÄLKOMNA!

Berätta för vänner och bekanta om våra intressanta och varierande "Historiska Caféter" och ännu hellre .....
"TA DOM MED ER" ALLA ÄR VÄLKOMNA!!!!

MATRIKEL

Kontrollera alla dina uppgifter i vår matrikel. och meddela ev. ändringar till Christer Pilelöw. tel. 19660, e-post: christer@justnu.se senast 30 sept.

Skriv i Kommendantbladet

eller tipsa oss om programidéer eller önskemål

Redaktion ser fram emot Ditt bidrag. Därför, när Du vill göra Dig hörd i bladet, kontakta då någon av redaktionsmedlemmarna eller skriv ner Dina tankar, helst på maskin eller liknande. Skicka det sedan till någon av redaktionens medlemmar som är:

Birgitta Cleyndert, Drottningg. 84 E, 37438 K-hamn, tel:18509,
Lars-Olof Billvik, Matvikshamnsv. 258-18, 37494, Trensåm, tel:61341

VÄLKOMNA TILL HÖSTMÖTET

9 november kl. 18.30

”För Castellaner med närstående”

Vi inbjuder till en trevlig afton på Karlshamns Museum. Vi välkomnas med en drink och därefter tar Bengt Gabrielsson hand om oss och guidar oss genom Strömma Bomullsspinneris färgstarka historia. Efter guidningen samlas vi i L.O Schmidt-salen för en god måltid till en kostnad av 120:- Anmäl er i god tid - dock senast den 5/11 till Karl-Erik Thidell, tel. 103 61. Karl-Erik påminner också om vårt exklusiva 20 kronors lotteri. Och sist men inte minst kom ihåg era insignier. Varmt välkomna!

Gränsland

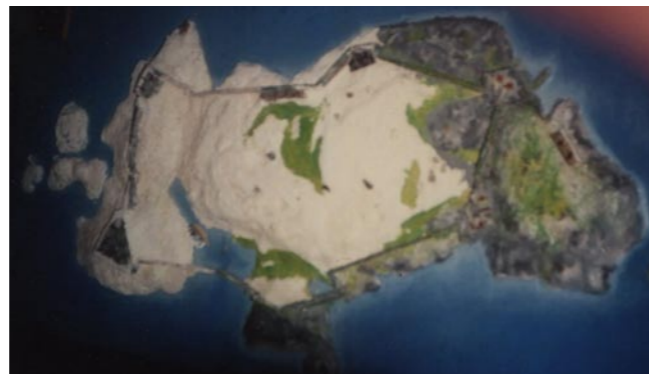
freden i Roskilde 1658-2008

I detta stora historiska Svensk-Danska evenemang skall Sällskapet Castellanerna naturligtvis delta mycket aktivt.

Hittills har vi bestämt att under mars månad 2008 på Biblioteket visa våra tre fina modeller över Boön, Castellet och Carl Gustafs kyrka. Forskargruppen skall framställa information och själva finnas på plats flera kvällar under utställningstiden och informera och berätta.

Vi har också tänkt inbjuda skolklasser och guida dem genom 1600-talets spännande historia. Vill du hjälpa till med en del eller allt det praktiska arbetet eller guidningarna blir vi jättegglada. Ring Capitemästaren Åke Fransson.

ETT BRA TIPS!!!!

Skriv omedelbart in alla datum och klockslag i almanackan, så missar du inte när våra aktiviteter genomförs. Väl mött på alla våra arrangemang hälsar Ordenskapitlet.

Historiskt Café om Johan Ingmansson

En februarikväll med en av vinterns värsta snöstormar, var vi en handfull åhörare som lyssnade på ett trevligt föredrag av Michael Helgesson om Johan Ingmanssons liv

Kapten Johan Ingmansson i bildens mitt. T.v om kaptenen sjuksköterskan Clara Käck, övriga personer är hans barn och deras familjer. Bilden tagen sent 1910-tal

Om denne man är mycket lite skrivet och det är synd, för både hans person och levnadsbana är väl värda att uppmärksammas ur många aspekter. Johan föddes i Elleholms socken 1845 och växte upp under enkla förhållanden. 17 år gammal lät han skriva in sig på sjömanshuset i Karlshamn (Hoppet). Där ändrades bokstaveringen i efternamnet från Ingemansson till Ingmansson eftersom det tidigare fanns en sjöman, också från Mörrum, med samma namn. Så började hans liv som sjöman, skeppare och framgångsrik skeppsredare. 1896 förvärvade han egendomen Stensnäs med inventarier och allt av Karolina Emilia Winberg. Han satt i riksdagen mellan 1911-1921 för Liberalerna. Politiskt var han radikal och antimilitant och hans engagemang spände sig över vitt skilda samhällsfrågor. 1914 köpte han in Hovgården i grannsocknen Elleholm. I fråga om ståndsmässighet överträffade den till och med Stensnäs. Samma år köpte han aktiemajoriteten i AB Nya Banken i Stockholm och blev också dess styrelseordförande. Under ett tiotal år var han en av de främsta aktörerna på den svenska finansmarknaden. Han hade omdömet om sig att vara hård men rättvis i affärer. I grunden var han dock en enkel man som fått lära sig allting på egen hand. Han hade stor känsla för samhörighet med hembygden. Härom vittnar den stora donation

till sjuk- och fattigvården i Blekinge, som han gjorde 1919. En för tiden så stor summa som 1 100 000 kr donerades till olika ändamål. Som jämförelse kan nämnas att Blekinge Läns Landstings budget det året uppgick till 1 420 000. Johan hade mycket bestämd vilja om hur pengarna skulle användas och somliga poster var förenade med villkor.

- Byggnation av Barnbördsavdelningar i Karlshamn och Karlskrona 150 000 kr.
- Utvidgning av Tuberkulossjukhuset i Fur 200 000 kr.
- Byggnation av sjukstuga i Ronneby 150 000 kr.
- Utvidgning av sjukstugan i Sölvesborg 100 000 kr.

Dessutom skänkte han 150 000 kr till de fattiga i Elleholms och Mörrums församlingar liksom restaurering av altarprydnad i Mörrums kyrka. Johan var under sin levnad gift två gånger. 1871-1873 med hustrun Johanna som födde honom sonen Gothild, I det andra äktenskapet 1878-1914 var han gift med hustrun Ella och de fick fem barn tillsammans. Johan Ingemansson avled av hjärtsvikt på Stensnäs den 22 januari 1923. För den som vill veta mera om denna mans levnad finns givetvis biografier i sällskapets referensbibliotek.

/Christer Pettersson